

ЗВІТ

про науково-практичну конференцію для лікарів Харківського регіону
«Інноваційні підходи в лікуванні та профілактиці ендокринних захворювань»
у рамках реалізації науково-освітнього проекту
«Український ендокринологічний практикум»
2 липня 2026 року

2 липня 2026 року ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В.Я. Данилевського НАМН України» було проведено науково-практичну конференцію у режимі офлайн для лікарів Харківського регіону **«Інноваційні підходи в лікуванні та профілактиці ендокринних захворювань»** у рамках реалізації науково-освітнього проекту **«Український ендокринологічний практикум»**.

У роботі конференції взяли участь 63 представники Харківського регіону та 2 з м. Києва.

З привітанням до учасників конференції звернулися директорка ДУ «ІПЕП НАМН» д.мед.н., проф., Заслужений діяч науки і техніки України Місюра К.В. та акад. НАМН України, д.мед.н., проф., Заслужений діяч науки і техніки України Караченцев Ю.І.

В якості доповідачів окрім провідних фахівців ДУ «ІПЕП НАМН» були співробітники ХНМУ МОЗ України (Харків), ДНП «УНПЦЕХ ТЕОіТ МОЗ України» (Київ).

Програму конференції склали 11 доповідей, у т.ч. 2 – з проблем діабетології, 4– тиреоїдології, 3 – репродуктології, 2 –іншої патології.

Відкрила конференцію доповіддю «Поліендокринний метаболічний оваріальний синдром – нова концепційна назва синдрому полікістозних яєчників» директорка ДУ «ІПЕП НАМН» д.мед.н., проф. Місюра К.В. (Харків). Доповідачка відзначила, що в новій назві поліендокринний метаболічний оваріальний синдром (полікістоз яєчників) зміщено акцент на реальну природу синдрому: гормони, метаболізм, шкіру, цикл, овуляцію, фертильність. Також вона звернула увагу на ефективність застосування при цьому препарату Глюкофаж® XR.

Продовжила цю тему доповідь к.мед.н. Скрицької Т.В. (Харків). Доповідачка представила клінічний випадок поліендокринного метаболічного оваріального синдрому (полікістозу яєчників) на тлі інсулінорезистентності та аутоімунного тиреоїдиту та зробила наголос на важливості взаємодії гінеколога та ендокринолога при лікуванні таких патологій.

Подальший розвиток цієї теми був представлений у доповіді «Інсулінорезистентність як спільний патогенетичний механізм синдрому полікістозних яєчників та обструктивного апное сну: можливості терапії

метформіном» д.мед.н., проф. Юзвенко Т.Ю. та PhD в галузі медицини Юзвенко В.С. (Київ). Доповідачки нагадали слухачам, що одним із найскладніших викликів сучасної репродуктології залишається поліендокринний метаболічний оваріальний синдром, який є провідною причиною ановуляції в більш ніж 90 % жінок з порушенням оваріо-менструального циклу та безпліддям і часто супроводжується ожирінням, порушенням вуглеводно-ліпідного обміну, психологічними проблемами та значним погіршенням загальної якості життя.

У доповіді було наголошено, що наявність СПКЯ збільшує ризик розвитку ЦД 2 типу, синдрому обструктивного апное сну, серцево-судинних подій та онкологічної патології ендометрію. До 80 % жінок із СПКЯ мають інсулінорезистентність, незалежно від ІМТ. Тому в лікуванні таких пацієнток важливе місце займає метформін.

Чотири доповіді були присвячені патології щитоподібної залози (ЩЗ) та прищитоподібних залоз. В доповіді д.мед.н., проф. Кравчун Н.О. (Харків) були представлені сучасні рекомендації щодо діагностики та лікування субклінічних порушень функції ЩЗ, а саме, гіпертиреозу та гіпотиреозу. Акцентовано увагу на необхідності медикаментозного впливу на субклінічні форми тиреопатій. Представлено клінічні випадки щодо вищезазначених станів.

Сьогодні діагностика центрального гіпотиреозу (ЦГ) є складним завданням для клініциста. Досягнення, діагностичні проблеми та терапевтичні цілі ЦГ докладно розібрала у своїй доповіді д.мед.н., проф. Гончарова О.А. (Харків). Вона наголосила на тому, що особливої уваги потребують новонароджені та діти з ЦГ, адже вони за відсутності своєчасної замісної терапії мають дуже високий ризик затримки росту та розвитку. Потрібно призначати замісну терапію левотироксином всім хворим із встановленим діагнозом ЦГ незалежно від віку та наявності супутніх захворювань.

На підставі літературних оглядів та метааналізів 2020-2025 років к.б.н., с.н.с. Гопкалова І.В. (Харків) представила сучасні дані про роль герпесвірусів 4, 5 і 6 типу у патогенезі аутоімунного тиреоїдиту та канцерогенезі ЩЗ в умовах хронічного стресу, спричиненого війною.

Актуальному питанню діагностики та лікування первинного гіперпаратиреозу була присвячена доповідь к.мед.н. Дубовика В.М. (Харків). Були розглянуті питання епідеміології та патогенезу захворювання, визначені особливості діагностичного алгоритму, який дозволяє виявляти первинний гіперпаратиреоз на ранніх стадіях. Зроблено акцент на діагностичних можливостях ультразвукового дослідження для скринінгу захворювань прищитоподібних залоз.

Сучасні підходи до нутрієнтної корекції при ожирінні та ЦД 2 типу з позицій профілактики кардіометаболічних ускладнень надала у своїй доповіді д.мед.н., доц. Дунаєва І.П. (Харків). Вона підкреслила роль інсулінорезистентності, хронічного запалення, оксидативного стресу та ендотеліальної дисфункції у прогресуванні метаболічних порушень і представила сучасні дані доказової медицини щодо

ефективності омега-3 поліненасичених жирних кислот, магнію, калію, коензиму Q10, вітаміну D, антиоксидантів і харчових волокон у покращенні глікемічного контролю, ліпідного профілю та зниженні серцево-судинного ризику.

Окрему увагу було приділено ролі середземноморської та DASH-дієти, а також значенню кишкового мікробіому та можливостям його корекції за допомогою пребіотиків і пробіотиків. Підкреслено важливість персоналізованого підходу до нутрієнтної підтримки з урахуванням метаболічного статусу та супутньої патології пацієнта.

Детально розібрала патофізіологічні механізми гемодинаміки сітківки у пацієнтів з діабетом на тлі гострої реакції на стрес, проаналізувала об'єктивні дані оптичної когерентної томографії-ангіографії та обговорила превентивну терапію к.мед.н. Дурас І.Г. (Харків).

Про роль вітаміну D при різних ендокринопатіях доповіла колегам д.мед.н., проф. Гончарова О.А. (Харків). Вона наголосила, що вітамін D – це потужний гормональний регулятор, що впливає на всі ланки ендокринної системи. Його дефіцит може призвести до серйозних наслідків від метаболічних порушень до безпліддя. Своєчасна діагностика недостатності та корекція рівня вітаміну D є важливою частиною профілактики ендокринних захворювань та підтримання загального здоров'я.

В доповіді д.мед.н., проф. Кравчун Н.О. (Харків) було представлено сучасні дані стосовно саркопенії – стану, який може бути спочатку непомітним, але з часом стає дуже складною проблемою людей середнього та похилого віку. Доповідачка акцентувала увагу на факторах, що призводять до саркопенії та її ускладнень і розповіла про методи діагностики, лікування та профілактики цього захворювання.

Конференція завершилася підведенням підсумків конференції модераторами.

Заступник директора з
науково-організаційної роботи
к.мед.н., доц.,
Заслужений лікар України

Олександр КОЗАКОВ

К.б.н., с.н.с., с.н.с. відділу
ендокринної хірургії

Ірина ГОПКАЛОВА